

D 28/99

Genom systematisk och uppsökande tillsyn (SUT) informerar sig Revisorsnämnden (RN) om kvaliteten i revisorers och revisionsbolags verksamhet. Som ett led i SUT har RN undersökt förutsättningarna för revisorer som har ett mycket stort antal uppdrag som ordinarie revisor i aktiebolag att genomföra revisioner av godtagbar kvalitet. A-son ingår i denna grupp och har skriftligen fått besvara ett antal frågor. För att få underlag för en kvalitetsbedömning av hans arbete har RN även tagit del av hans revisionsdokumentation över senast utförd revision i två bolag i vilka A-son är vald revisor. Med hänvisning till vad som framkommit i ärendet har RN beslutat att överföra SUT-ärendet till ett disciplinärende. RN:s överväganden som grund för detta beslut har sammanfattats i en promemoria över vilken A-son avgett yttrande.

A-son har 379 revisionsuppdrag. Han uppger att 341 av dessa uppdrag är aktiva. A-son utövar sin revisionsverksamhet i Y:s Revisionsbyrå AB (revisionsbyrån) som har ett omfattande samarbete med främst tre redovisningsbyråer. Den första byrån, Redovisningstjänst i X-stad AB, handhar redovisningen åt 148 av A-sons revisionsklienter vilka sammanlagt svarar för 40 % av revisionsbyråns arvodesintäkter. En andra redovisningsbyrå sköter redovisningen åt 89 av hans revisionsklienter (30 % av revisionsbyråns intäkter) och en tredje redovisningsbyrå åt 35 av revisionsklienterna (10 % av revisionsbyråns intäkter). A-son var när SUT-ärendet initierades vald revisor i de två senare redovisningsbyråerna.

Redovisningstjänst i X-stad AB ägs till 60 % av A-sons hustru som också är styrelseledamot i bolaget men som inte utför något redovisningsarbete i bolaget. Denna redovisningsbyrå samt revisionsbyrån har samma adress och gemensam postbox. I telefonkatalogen är A-son angiven under redovisningsbyråns namn. Revisionsbyrån återfinns inte i telefonkatalogen.

A-son har uppgett att revisionsbyrån har eget telefonnummer men att detta är kopplat till redovisningsbyråns växel. Vid samtal till revisionsbyrån svarar redovisningsbyråns personal med revisionsbyråns namn. Den gemensamma postboxen förklaras med att det finns kontorspersonal på redovisningsbyrån men ej på revisionsbyrån. Att A-son i telefonkatalogen står upptagen under redovisningsbyråns namn förklarar han med att han fram till 1994 var anställd på redovisningsbyrån. Därefter flyttade revisionsverksamheten till ett separat aktiebolag. A-son uppger att denna ändring av misstag inte rapporterats till Telia.

A-son har informerat RN om att han under hösten 1999 av sagt sig uppdragen som vald revisor i de två redovisningsbyråerna. Vidare uppger han att en betydande omstrukturering kommer att ske av hans verksamhet. Sålunda har han tagit kontakt med en större byrå för att ”få en bättre och mera organiserad uppstrukturering av revisionen samt även för att få avlastning med uppdragen”.

RN gör följande bedömning.

RN har vid sin bedömning av hur A-son organiserat sitt revisionsarbete inte funnit skäl att ifrågasätta hans förutsättningar för att genomföra revisioner av godtagbar kvalitet.

En revisor skall enligt 14 § lagen (1995:528) om revisorer (revisorslagen) avböja eller avsäga sig uppdrag om det finns särskild omständighet som kan rubba förtroendet för hans opartiskhet eller självständighet. Enligt RN:s uppfattning utgör det förhållandet, att A-sons hustru är delägare och styrelseledamot i en redovisningsbyrå som handhar grundbokföring åt A-sons revisionsklienter, i sig en sådan omständighet som kan rubba förtroendet för A-sons

opartiskhet och självständighet. A-son har emellertid av den tidigare tillsynsmyndigheten Kommerskollegium, år 1995 erhållit ett underhandsbesked som kan tolkas som ett uttryck för en motsatt bedömning. Förhandenvarande förhållande läggs därför i detta ärende inte till grund för disciplinär åtgärd.

Av ovannämnda underhandsbesked framgår däremot tydligt att s.k. grundbokföringsjävn kan uppkomma om ett revisionsföretag har en sådan administrativ eller annan gemenskap med ett redovisningsföretag att de båda företagen kan anses utgöra ett revisionsorgan. A-son delar kontorslokalerna med den av hustrun delägda redovisningsbyrån med vilken han har ett administrativt samarbete. Samarbetet medför att revisionsbyrån kan uppfattas ingå i samma affärsmässiga gemenskap som redovisningsbyrån, dvs. de utgör tillsammans ett revisionsorgan (1 § p. 4 Revisorsnämndens föreskrifter, RNFS 1997:1). Detta innebär att det är uteslutet för A-son att vara vald revisor i bolag åt vilka redovisningsbyrån handhar grundbokföringen. RN konstaterar att en betydande del av revisionsbyråns arvodesintäkter härrör från revisionsuppdrag i vilka A-son varit jävig. Till det kan anföras att redovisningen hos 89 respektive 35 av A-sons revisionsklienter har skötts av två redovisningsbyråer i vilka A-son varit vald revisor. RN finner att A-son genom att ha en stor del av sin klientstock gemensam med dessa byråer samtidigt som han varit dess valde revisor har äventyrat sin opartiskhet och självständighet som revisor.

RN konstaterar att A-son brutit mot gällande jävsregler och även i andra avseenden äventyrat sitt oberoende som revisor. En i sammanhanget försvårande omständighet är att A-son år 1995 meddelades varning av Kommerskollegium p.g.a. att det aktiebolag i vilket han då utövade sin revisionsverksamhet under åtminstone fyra år biträtt en klient med bl.a. grundbokföring. RN låter emellertid den disciplinära påföljden stanna vid en varning.

Med stöd av 22 § andra stycket revisorslagen meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Klas-Erik Hjorth, Jan-Erik Moreau, Claes Norberg, Lena Abjörner och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell samt revisionsdirektören Inger Blomberg, föredragande.